

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS

Rokiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) 2022 metais veiklą vykdė taip, kad įgyvendintų visas įstatymais ir kitais teisės aktais pavestas funkcijas ir kurtų naudą visuomenei, stiprinant viešojo sektoriaus subjektų atskaitingumą, jų veiklos skaidrumą ir efektyvumą, įrodymais grįstą informavimą. Tai vykdyti mums padeda profesionalumas, etiškas elgesys ir bendradarbiavimas.

Aktyviau bendradarbiaudami su audituojamais subjektais siekėme, kad mūsų auditų metu atskleisti faktai, išvados, įžvalgos būtų tinkamai suprastos. Teikdami rekomendacijas su subjektais aptariame, ko trūksta, kad įvyktų teigiami pokyčiai savivaldos valdyme bei apskaitoje. Siekdami didesnio audito poveikio stebime, kad auditų rekomendacijos būtų įgyvendintos laiku ir tokia apimtimi, kaip buvo sutarta.

Suvokiame mums tenkančią atsakomybę, todėl atlikdami savo darbus keliame aukščiausius kokybės reikalavimus. Siekiame, kad auditų kokybės valdymo sistema užtikrintų atliekamų auditų kokybę ir atitiktį taikomiems audito institucijų standartams ir gerajai praktikai.

Ataskaitoje pateikiame pagrindinius 2022 metais atliktus darbus ir pasiektus rezultatus.

VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Tarnybos veikla orientuota į Vietos savivaldos įstatyme, Rokiškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) strateginiame veiklos plane numatytų tikslų realizavimą. Tarnyba dalyvauja vykdydama Savivaldybės programą „Savivaldybės pagrindinių funkcijų vykdymo programa“, kurios tikslas – didinti savivaldybės veiklos organizavimo ir funkcijų įgyvendinimo efektyvumą. Tarnybos įgyvendinama priemonė – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbo organizavimas. Tikslui pasiekti kasmet sudaromas Tarnybos veiklos planas, kuriame numatomi einamaisiais metais vykdytini uždaviniai – audito ir kontrolės darbai. Nustatytus tikslus įgyvendiname atlikdami finansinį, atitikties ir veiklos auditą, teikdami išvadas Savivaldybės tarybai bei atlikdami kitas teisės aktais nustatytas kontrolės funkcijas. Lentelėje pateikta informacija apie Tarnybos 2022 metų veiklas (sukurtą produktą) pagal nustatytus vertinimo kriterijus.

Veiksmas	Vertinimo kriterijus	Reikšmė, proc.		Faktiškai padaryta
		Planuota	Įvykdyta	
1.Finansinis (atitikties) auditas	Atlikti planuoti auditai, parengtos audito ataskaitos ir išvados	100	100	Atliktas planuotas 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas, parengta audito ataskaita ir išvada savivaldybės tarybai.
2.Veiklos auditas	Atlikti planuoti auditai, parengtos audito ataskaitos	100	100	Atlikti du planuoti veiklos auditai ir parengtos audito ataskaitos: „Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą“ ir „Savivaldybės įstaigų transporto naudojimas“.
3.Kontrolės funkcijos	Išnagrinėti prašymai, parengtos išvados	100	100	Gauti 4 prašymai pateikti išvadas dėl skolinimosi. Visi prašymai išnagrinėti. Atlikus vertinimus, parengtos 4 išvados savivaldybės tarybai.

FINANSINIS IR ATITIKTIES AUDITAS

Vietos savivaldos įstatymu Taryba įpareigota kasmet Savivaldybės tarybai teikti išvadą dėl konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Tuo tikslu atliekamas savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinis ir atitikties (teisėtumo) auditas.

Finansinis auditas – tai metinių ataskaitų rinkinių vertinimas. Ataskaitiniais metais įvertinome 2021 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje konsoliduoti 37 subjektų finansiniai duomenys, nurodytas 133,9 mln. Eur vertės viešojo sektoriaus turtas, 14,4 mln. Eur – įsipareigojimai, 25,9 mln. Eur – grynasis turtas. Reikšmingos dalies duomenų, nurodytų ataskaitose (turto – 2 proc., grynojo turto – 1 proc.), teisingumo patvirtinti negalėjome. Sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų duomenų teisingumo pateikiame jau aštunti metai. Tačiau stebime gerėjančią situaciją, nes ankstesniais metais iškreipimų duomenys buvo ženkliai didesni. Sąlyginę nuomonę šiais metais pateikėme ir dėl Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio (neįtraukta 0,4 proc. pajamų ir išlaidų).

Atitikties auditas – veiklos atitikties teisės aktų reikalavimams vertinimas. Atitikties auditą atlikome kartu su finansiniu auditu, vertindami savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą. Šioje srityje taip pat nustatėme reikšmingų trūkumų nurašant ir apskaitant turtą, naudojant lėšas darbo užmokesčiui bei Europos Sąjungos projektams finansuoti.

Rekomenduota:

Audito metu 10-iai įstaigų pateiktos 37 rekomendacijos, iš kurių 33 planuotos įgyvendinti 2022 m., faktiškai įgyvendintos – 27 (82 proc.). 6 rekomendacijas vėluojama įgyvendinti, įstaigų prašymu suderintas kitas terminas, siekiant sudaryti joms galimybę patikslintus apskaitos duomenis suderinti su ataskaitos, kuri bus parengta jau 2023 metais, duomenimis.

Įgyvendinant audito metu pateiktas rekomendacijas, pasiekta:

Ilgalaikio turto srityje	<ul style="list-style-type: none">➤ ilgalaikis turtas apskaitytas pagal turto vienetus;➤ ilgalaikis turtas priskirtas tinkamai turto grupei;➤ laiku ir tinkamai užregistruojamos turto įsigijimo, nurašymo operacijos;➤ teisingai nustatyti ir skaičiuojami nusidėvėjimo normatyvai;➤ siekiant savalaikės ir teisingos nebaigtos statybos apskaitos, sukurta DVS byla, į kurią keliami užbaigtos statybos dokumentai;➤ ilgalaikio turto inventORIZACIJA atlikta vadovaujantis teisės aktais.
Darbo užmokesčio srityje	<ul style="list-style-type: none">➤ apskaičiuoti atidėjiniai darbuotojams;➤ ištaisytos atostoginių ir socialinio draudimo sąnaudų klaidos;➤ teisingai nustatyta kintamoji darbo užmokesčio dalis;➤ kontroliuojamas darbdavio įmokų Sodrai nustatymas;➤ darbdavių socialinės paramos išlaidos apskaitytos tam skirtame straipsnyje.
Ataskaitų srityje	<ul style="list-style-type: none">➤ įstaigų apskaitos likučiai suderinti ir teisingai perkelti į visas privalomas finansinių ataskaitų rinkinio formas;➤ įstaigų teikiamoje Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitoje teisingai apskaitytos ir atvaizduotos darbdavių socialinės paramos išlaidos, mokėtinos ir gautinos sumos;➤ savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys atitinka asignavimų valdytojų pateiktiems biudžeto vykdymo ataskaitų duomenims.
Kitose srityse	<ul style="list-style-type: none">➤ visos biudžeto lėšos patvirtintos savivaldybės taryboje;➤ ištaisyti sunaudotų ir parduotų atsargų apskaitos trūkumai;➤ sudaryti atsargų atidavimo naudoti aktai.

Remiantis atlikto audito rezultatais, parengta ir pateikta išvada Savivaldybės tarybai, kuri svarstyta priimant sprendimą dėl Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių tvirtinimo.

VEIKLOS AUDITAS

Veiklos auditas – veiklos vertinimas ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu. Šiais metais atlikti du veiklos auditai: „Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą“ ir „Savivaldybės įstaigų transporto naudojimas“.

Veiklos auditas „Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą“

Audito tikslas - įvertinti, ar nustatyta vietinė rinkliava užtikrina efektyvų ir tinkamą komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą Rokiškio rajone.

Pagrindiniai audito klausimai: vietinės rinkliavos atitiktis kainodaros reikalavimams; atliekų tvarkymo paslaugų visuotinumumas ir kokybė; planų įgyvendinimas ir atsiskaitymas už rezultatus; atliekų tvarkytojo teikiamos paslaugos priežiūra ir kontrolė.

Nustatyta:

Audito metu nustatyti trūkumai komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo srityse reikalauja didesnės kontrolės	<ul style="list-style-type: none">- nėra informacijos, ar visi vietinės rinkliavos mokėtojai (mokantys kintamąją dalį), gauna ir atliekų paėmimo paslaugą;- yra trūkumų atliekų rūšiavimo srityje;- komunalinių atliekų tvarkymas savivaldybėje planuojamas, tačiau neatsiskaityta už Savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2015-2020 m. užduočių vykdymą, nes to nenumato teisės aktai;- įvykdytos ne visos Valstybiniame atliekų tvarkymo plane savivaldybei nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, nevertinta pažanga prioritetingose atliekų tvarkymo srityse.
---	--

Rekomenduota:

Savivaldybės administracijai pateiktos 4 rekomendacijos dėl:

- kontrolės funkcijų sustiprinimo;
- atliekų tvarkymo planų įgyvendinimo kasmetinio vertinimo;
- ataskaitų rengimo ir viešinimo;
- visuomenės informavimo programos parengimo.

Dvi rekomendacijos įgyvendintos 2022 metais, dviems – nesibaigęs terminas.

Įgyvendinant audito metu pateiktas rekomendacijas, pasiekta:

- parengta ir paviešinta ataskaita apie komunalinių atliekų tvarkymą;
- organizuotas pasitarimas su UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro specialistais;
- aptartos su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios problemos ir numatyti jų sprendimo būdai.

Veiklos audito ataskaita apsvarstyta Savivaldybės kontrolės komiteto posėdyje.

Veiklos auditas „Savivaldybės įstaigų transporto naudojimas“

Audito tikslas – įvertinti, ar efektyviai naudojamas savivaldybės įstaigų transportas.

Pagrindiniai audito klausimai: savivaldybės įstaigų transporto valdymas laikantis turto valdymo principų; tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimas; netarnybinių automobilių naudojimas tarnybos reikmėms; paslaugų teikimas, nuoma ir kainodara.

Nustatyta:

<p>Audito metu surinkti duomenys rodo, kad savivaldybės turimas biudžetinių įstaigų transporto ūkis nepakankamai tenkina įstaigų poreikius jų funkcijoms vykdyti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ne visos įstaigos planuoja ir apskaito transporto išlaidas; - nustatytus transporto išlaidų normatyvus viršijo keturios įstaigos; - nesilaikyta Savivaldybės taisyklėse nustatytų reikalavimų: 3-ose įstaigose neįrengta telemetrinė kontrolės įranga, 3-ose – nenustatyti ridos limitai, yra ir saugojimo trūkumų; - lengvieji tarnybiniai automobiliai įstaigose naudojami nevienodai intensyviai; - dalis transporto išlaidų už pasinaudojimą kitų įstaigų tarnybiniais automobiliais arba nuomą buvo apmokėtos ne įstaigų, kurios naudojosi transportu, o Savivaldybės administracijos lėšomis; - neregamentuota transporto organizavimo paslaugos kainos apskaičiavimo metodika; - 9 įstaigų netarnybinių automobilių naudojimo taisyklės parengtos nesivadovaujant Savivaldybės taisyklėmis.
--	--

Rekomenduota:

Savivaldybės administracijai pateiktos 5 rekomendacijos dėl:

- Savivaldybės taisyklių pakeitimo;
- tarnybinių automobilių saugojimo;
- dėl vidutinio įkainio, pasinaudojus kitos įstaigos transportu, nustatymo;
- transporto išlaidų apskaitymo, pasinaudojus kitų įstaigų tarnybiniu transportu;
- biudžetinių įstaigų transporto poreikio įvertinimo ir reikalingų sprendimų priėmimo.
- Kitoms įstaigoms pateikta 31 rekomendacija dėl:
 - transporto išlaikymo išlaidų planavimo ir apskaitymo (7 įstaigoms);
 - Savivaldybės taisyklėse nustatytų transporto išlaidų normatyvų laikymosi (4 įstaigoms);
 - telemetrinės kontrolės įrangos įrengimo tarnybiniuose automobiliuose (3 įstaigoms);
 - tarnybinių automobilių ridos limitų nustatymo (3 įstaigoms);
 - transporto organizavimo paslaugos kainos apskaičiavimo metodikos parengimo (1 įstaigai);
 - netarnybinių automobilių naudojimo reglamentavimo (9 įstaigoms);
 - netarnybinių automobilių sąrašų viešinimo (2 įstaigoms);
 - kelionės lapų pildymo (2 įstaigoms).

Kadangi veiklos auditas baigtas metų pabaigoje, tai daugumos rekomendacijų (31) įgyvendinimo terminas nesibaigęs.

Įgyvendintos visos penkios 2022 metais planuotos įgyvendinti rekomendacijos:

- ištaisyti netarnybinių automobilių naudojimo 5 įstaigose reglamentavimo trūkumai. Veiklos audito ataskaita apsvastyta Savivaldybės kontrolės komiteto posėdyje.

KONTROLĖS FUNKCIJOS

Ataskaitiniu laikotarpiu iš Savivaldybės administracijos gauti keturi prašymai pateikti išvadas dėl garantijų suteikimo ir ilgalaikių paskolų ėmimo. Atlikę vertinimus, parengėme ir pateikėme keturias išvadas savivaldybės tarybai:

Data	Pavadinimas	Išvada
2022-03-21	„Dėl garantijų suteikimo uždarajai akcinei bendrovei „Rokiškio vandenys“	Savivaldybės garantijų limitas leidžia suteikti UAB „Rokiškio vandenys“ 50,0 tūkst. Eur garantiją
2022-09-14	„Dėl garantijų suteikimo uždarajai akcinei bendrovei „Rokiškio vandenys“	Savivaldybės garantijų limitas leidžia suteikti UAB „Rokiškio vandenys“ 300,0 tūkst. Eur garantiją
2022-09-21	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą“	Savivaldybės skolos limitas leidžia imti 1328,7 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektui – mokyklos-darželio „Ažuoliukas“ renovacijai
2022-10-11	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės	Savivaldybės skolos limitas leidžia imti 796,5 tūkst.

galimybės imti ilgalaikę paskolą“	Eur paskolą Rokiškio rajono savivaldybės lopšelio darželio „Varpelis“ investicijų projektui finansuoti
-----------------------------------	--

STEBĖSENA

Siekiant stiprinti audito poveikį savivaldybės finansų valdymui ir kontrolės sistemoms bei viešojo valdymo gerinimui, audituotose srityse Tarnyba atlieka nuolatinę rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną. Kartą metuose apibendriname stebėsenos rezultatus ir parengiame rekomendacijų įgyvendinimo ataskaitą, kurioje yra apžvelgiama rekomendacijų įgyvendinimo būklė. Ataskaitą teikiame svarstyti Savivaldybės tarybos kontrolės komitetui.

Teikiame keturių metų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos rezultatus:

Rodikliai	2019	2020	2021	2022	Iš viso
2022-01-01 nebaigtų vykdyti rekomendacijų skaičius	1	18	9	-	28
2022 m. pateikta naujų rekomendacijų	-	-	-	77	77
2022 m baigta stebėseną (įgyvendinta)	1	9	7	34	51
2023-01-01 nebaigtų vykdyti rekomendacijų skaičius	0	9	2	43	54

2022 metais įgyvendinta 51 rekomendacija, iš jų 34 - teiktos einamaisiais metais, 17 - ankstesniais. Nebaigtoms vykdyti rekomendacijoms stebėseną tęsiama. Daugiausiai neįgyvendintų rekomendacijų yra teiktų 2020 ir 2022 metais. Pagrindinės priežastys:

- 2020 metais buvo atliktas veiklos auditas „Rokiškio rajono savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas“, todėl teikta daugiau su turto valdymu ir įteisinimu susijusių rekomendacijų, kurių įgyvendinimas pareikalavo daugiau laiko, negu įstaigos planavo (žemės sklypų formavimas, kadastriniai matavimai, žemės panaudos įregistravimas įstaigos vardu, nekilnojamo turto registravimas NT registre ir pan.);

- 2022 metais vienas iš atliktų veiklos auditų - „Savivaldybės įstaigų transporto naudojimas“, baigtas tik gruodžio pabaigoje, todėl ir didžiosios dalies rekomendacijų įgyvendinimas yra suplanuotas 2023 metais.

VEIKLOS ORGANIZAVIMAS IR IŠTEKLIAI

Be audito ir kontrolės funkcijų, Tarnyba vykdė ir jai, kaip biudžetinei įstaigai, teisės aktais nustatytas funkcijas. 2022 metais atlikta:

- Parengta 2021 metų viešųjų pirkimų ataskaita ir pateikta Viešųjų pirkimų tarnybos informacinėje sistemoje.
- Parengta 2021 metų valstybės tarnautojų mokymo ataskaita ir pateikta „Vataras“ sistemoje.
- Parengta ir pateikta informacija apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Tarnyboje 2021 metais.
- Sutvarkytos Tarnybos 2021 metų dokumentų bylos, suderinti ir patvirtinti užbaigtų bylų apskaitos dokumentai.
- Parengtos finansinės ir kitos ataskaitos už 2021 metus pateiktos atitinkamoms institucijoms.
- Savivaldybės kontrolierius 2022 m. išleido 10 įsakymų veiklos, 13 personalo, 10 atostogų, 1 komandiruočių klausimais, išdavė 6 pavedimus atlikti auditus.
- Tarnyboje 2022 metais užregistruota 110 gautų dokumentų, parengta ir išsiųsta 58 raštai įvairiais Tarnybos klausimais.
- Parengtas ir suderintas su apskrities archyvu 2023 metų dokumentacijos planas ir dokumentų registrų sąrašas;

➤ Sudarytas ir patvirtintas Tarnybos 2023 metų veiklos planas.

Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko ir atskaitomybę rengia Savivaldybės administracijos centralizuotos buhalterinės apskaitos skyrius. Finansinės ataskaitos parengtos pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Rokiškio rajono savivaldybės biudžete Tarnybai savivaldybės pagrindinių funkcijų vykdymo programos priemonei „Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos organizavimas“ vykdyti patvirtinta ir panaudota 100,7 tūkst. Eur biudžeto asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui – 98,0 tūkst. Eur, visoms kitoms išlaidoms – 2,7 tūkst. Eur.

Ataskaitiniais metais nebuvo etatų bei valdymo struktūrų pasikeitimų. Tarnyboje pareigas eina trys valstybės tarnautojai: savivaldybės kontrolierius (įstaigos vadovas) ir du vyriausieji specialistai. Visi darbuotojai 2022 metais kėlė kvalifikaciją. Dalyvavome 12 mokymo priemonių, kurių kaina 0,9 tūkst. Eur.

Tarnybos veiklos rezultatai viešinami savivaldybės interneto svetainėje www.rokiskis.lt.
